ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Андріяшівського ліцею-
закладу загальної освіти І-ІІІ ступенів
Андріяшівської сільської ради
Роменського району Сумської області
від 30.08.2023 №01-07/57-ОД

ПОЛОЖЕННЯ

про ресурсну кімнату Андріяшівського ліцею - закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Андріяшівської сільської ради Роменського району Сумської області

І. Загальні положення

1. Це Положення визначає порядок діяльності ресурсної кімнати Андріяшівського ліцею – закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів Андріяшівської сільської ради Роменського району Сумської області.

Ресурсна кімната— це спеціально облаштована кімната, що має відповідний розподіл функціональних зон, призначених для всебічного розвитку учнів, гармонізації їхнього психоемоційного стану та психологічного розвантаження, надання (проведення) індивідуальних та/або групових психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг (занять).

Основними завданнями використання ресурсної кімнати у закладі загальної середньої освіти є:

- психологічне розвантаження здобувачів освіти;
- соціально-побутове орієнтування, формування в учнів навичок самообслуговування;
- надання індивідуальних та/або групових психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг.

2. Для організації процесу навчання учнів з особливими освітніми потребами у закладі, що забезпечує здобуття повної загальної середньої освіти, облаштовуються ресурсні кімнати та медіатеки за рахунок коштів державного та/або місцевих бюджетів, а також за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством.

ІІ. Призначення ресурсної кімнати:

2.1.Успішність впровадження й розвиток інклюзивної освіти в Україні значною мірою залежить від створеного інклюзивного освітнього середовища, що визначається як сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей.

У «Порядку організації інклюзивного навчання у закладах загальної середньої освіти» (постанова КМУ від 15.09.2021 р. №957) зазначено, що органи державної влади, органи місцевого самоврядування та заклади освіти мають забезпечити для учнів з особливими освітніми потребами умови для здобуття освіти на рівні з іншими здобувачами освіти, зокрема, шляхом облаштування та обладнання ресурсної кімнати.

2.2. Завданням функціонування ресурсної кімнати є створення спеціально організованого освітнього простору, який дає змогу дитині з особливими освітніми потребами (далі ООП) реалізувати:

- своє право на освіту;
- максимально розкрити освітній і особистісний потенціал;
- подолати бар’єри соціалізації.

Навчання та перебування у ресурсній кімнаті базується:

- на індивідуальних потребах учня з ООП;
- на меті залучення, або перехід дитини до звичайного класу;

- на усунення факторів, що перешкоджають навчанню у загальноосвітньому класі.

Навчання в ресурсній кімнаті дає можливість:

- займатися з корекційним педагогом та дефектологом, практичним психологом, вчителем лікувальної фізичної культури, іншими фахівцями;
- розвивати життєві навички, вчитися, відпочивати, гратися тощо.

Ресурсна кімната (допоміжна навчальна кімната):

- допомагає ефективно адаптувати дітей з ООП до навчання у інклюзивних класах ліцею;
- надає можливість навчання разом з усіма дітьми.

2.3.Перед початком навчального року проводиться огляд ресурсної кімнати з метою визначення стану готовності її до проведення занять та поновлення, поповнення дидактичних матеріалів, засобів корекції для осіб з особливими освітніми потребами (відповідно до нозологій).

2.4. Ресурсна кімната - це окремий кабінет, який розміщений у приміщенні ЗЗСО та є функціональним, використовується по-різному залежно від мети діяльності.

2.5. Ресурсна кімната може використовуватися всіма учнями закладу освіти, а не лише учнями з особливими освітніми потребами. Зокрема, учнями, які потребують тимчасового психологічного розвантаження або усамітнення. Учні можуть перебувати в ресурсній кімнаті винятково у супроводі педагогічних працівників, асистента вчителя/асистента дитини або залученого фахівця, що проводить (надає) додаткові психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття (послуги). З метою уникнення кількісного перевантаження у ресурсній кімнаті, рекомендуємо враховувати графік занять учнів з особливими освітніми потребами із фахівцями, що проводять (надають) додаткові психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові заняття (послуги) у її приміщенні. Ресурсну кімнату також можуть відвідувати учні різного віку.

ІІІ. Матеріально-технічне забезпечення ресурсної кімнати:

3.1. Комплектація ресурсної кімнати обладнанням здійснюється відповідно до Типового переліку спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних та спеціальних класах закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України 23.04.2018 № 414.

3.2. Меблі, технічне обладнання та їх розміщення в ресурсній кімнаті мають відповідати санітарно - гігієнічним правилам, нормам, Типовому переліку. У Типовому переліку виокремлено:

- меблі;
- технічне обладнання;
- додаткове обладнання.

3.3. У ресурсній кімнаті можна організувати відповідні функціональні зони, щоб залежно від індивідуальних потреб дитина могла:

- відпочити;
- продовжити заняття індивідуально чи в маленькій групі.

3.4. Простір приміщення ресурсної кімнати може бути поділено за допомогою стаціонарної меблевої перегородки на дві зони: навчально-пізнавальну та побутово-практичну. У першій зоні може здійснюватись процес навчання у групах або індивідуально. У другій зоні створюється простір, який виконує функції кухні та їдальні. Тут діти з особливими освітніми потребами під наглядом педагогів або з їхньою допомогою набувають навичок самообслуговування, які допоможуть їм адаптуватись у соціумі

3.5. Ресурсна кімната може мати такі зони:

- навчальна;
- рухова;
- ігрова;
- діагностична;
- соціально-побутова.

Матеріали:

- іграшки з реального життя;
- іграшки, які допомагають відреагувати на агресію;
- іграшки для творчості, самовираження та ослаблення емоцій дитини;
- модульні меблі;
- інше за потребою.

3.6. Місця зберігання засобів навчання нумеруються і позначаються назвами на етикетках, що заносяться до інвентарної книги.

3.7. Усі матеріальні цінності ресурсної кімнати обліковуються в інвентарній книзі встановленого зразка, яка повинна бути прошнурована, пронумерована та скріплена печаткою.

3.8. Облік та списання морально та фізично застарілого обладнання, навчально-наочних посібників проводиться відповідно до інструкцій, затверджених Міністерством фінансів України.

3.9. Ресурсна кімната повинна відповідати Вимогам пожежної безпеки для всіх навчальних приміщень.

3.10. У ресурсній кімнаті потрібно дотримуватись Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України, які затверджені наказом МОН України від 15.08.2016 № 974.

3.11. Відповідно до «Порядку забезпечення допоміжними засобами для навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах освіти», що затверджений постановою КМУ від 9 грудня 2020 р. №1289, заклад освіти організовує та забезпечує належне використання, збереження, облік та інвентаризацію придбаних допоміжних засобів для навчання відповідно до законодавства.

3.12. Допоміжні засоби для навчання особи з особливими освітніми потребами, що зазначені в індивідуальній програмі розвитку та призначені для індивідуального користування, можуть надаватися в тимчасове користування її батькам (іншим законним представникам) або такій особі особисто (у разі її повноліття) на підставі договору про безоплатне користування матеріальними цінностями, типова форма якого

затверджується МОН, та акта приймання-передачі в тимчасове користування матеріальних цінностей.
3.13. Вимоги до обладнання містяться в «Типовому переліку спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних та спеціальних класах (групах) закладів освіти», затвердженого наказом МОН 16.10.2020 р. № 1281, а також інформаційному посібнику «Новий освітній простір. Безбар'єрність», Рекомендаціях щодо створення інклюзивного освітнього середовища, зокрема універсального дизайну та розумного пристосування будівель, приміщень та прибудинкових територій, в закладах дошкільної освіти (лист МОН від 25.06.2020 №1/9-348).
3.14. Приміщення та обладнання, що знаходиться в ресурсній кімнаті, підлягають щоденному вологому прибиранню, у тому числі підвіконня, підлога, опалювальні прилади (або захисні решітки), меблі та ін.
3.15. Таким чином, наявність спеціального обладнання в ресурсній кімнаті уможливить здійснити плавний перехід від ігрової до навчальної діяльності, і навпаки, що є важливим для учнів з особливими освітніми потребами.

IV. Навчально-методичне забезпечення ресурсної кімнати:

4.1. Навчально-методичне забезпечення ресурсної кімнати складається з навчальних програм, підручників, фахових журналів, навчальних та методичних посібників.
4.2. Розподіл та збереження засобів навчання і навчального обладнання здійснюються згідно з вимогами навчальних програм за розділами.

V. Вимоги до оформлення ресурсної кімнати:

5.1. На вхідних дверях кабінету повинен бути відповідний надпис на табличці з назвою: «Ресурсна кімната».
5.2.Облаштування ресурсної кімнати здійснюється згідно з наказом МОН України від 23.04.2018 р. № 414.
5.2.1. Організація простору в ресурсній кімнаті відбувається завдяки розділенню його на зони:

- навчально-пізнавальна;
- побутово-практична.

5.3.Простір побутово-практичної зони обладнується кухнею та їдальнею. У цій зоні діти здобувають і засвоюють навички самообслуговування, які допоможуть їм адаптуватися та інтегруватися у суспільство.
5.4. У просторі навчально-пізнавальної зони обладнується:

- робоче місце вчителя;
- індивідуальні місця для навчання (парти);
- місце для групових та індивідуальних занять;
- сенсорний куток;
- ігрова зона.

5.4.1.Робоче місце вчителя обладнується комп'ютерним, мультимедійним і демонстраційним оснащенням, меблями, допоміжними засобами та матеріалами.

5.4.2. Індивідуальні місця учнів – навчальні парти, стільці повинні регулюватись за висотою, висота має бути виставлена індивідуально для кожного учня, щоб запобігти негативному впливу на опорно-руховий апарат дитини. Для дітей з порушеннями в роботі опорно-рухового апарату застосовується вертикалізатор, що дає можливість учню приймати участь в усіх навчально-виховних процесах класу.
5.4.3.Місце для групових та індивідуальних занять обладнується меблями спеціального призначення, корекційними засобами навчання і спеціальними тренажерами, а також столом і стільцями для групової роботи.
5.4.4.Сенсорний куток у ресурсній кімнаті створюється з метою релаксації і для проведення корекційної роботи практичного психолога. Використання піскотерапії, обладнання для мозочкової стимуляції, обладнання для сенсорної стимуляції дозволяє зняти психоемоційне напруження, розвивати та вдосконалювати сенсорні, вестибулярні й рухові можливості дітей.
5.4.5.Ігрова зона– це місце для творчості та ігор. Куток для творчості слід наповнити мольбертами, наборами для творчості, фарбами, розмальовками, наборами для ліплення, столом, м’якими пуфами, підлогу можна застелити килимовим покриттям або вкрити м’яким пазлом-килимком, що дозволить гратись на ньому.
Підбір дидактичних та розвиваючих іграшок для ресурсної кімнати необхідно здійснювати з урахуванням індивідуальних та особливих освітніх потреб учнів.
Настільні ігри, конструктори, головоломки, мозаїки, шнурівки і соціально-комунікативні іграшки сприятимуть розвитку дрібної та крупної моторики, координації рухів, логічного мислення, пам’яті, уважності і інтелектуальних можливостей учнів. Здобування нових знань, освоєння нових навичок, формування правильних еталонів найкраще діти засвоюють в ігровій формі.

VI. Керівництво ресурсною кімнатою:

6.1. Керівництво ресурсною кімнатою здійснює завідувач, якого призначає директор відповідним наказом по ЗЗСО з подальшим внесенням змін до посадових обов’язків.
6.2. Завідувач ресурсної кімнати несе відповідальність за упорядкування, зберігання й використання навчально-наочних посібників, обладнання, спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами та інших матеріальних цінностей.
6.3. До обов'язків завідувача ресурсної кімнати належать:

- складання перспективного плану оснащення ресурсної кімнати;
- забезпечення умов для проведення занять (моделювання графіка занять; забезпечувати в кімнаті завжди вільну одну з зон);
- сприяння оновленню та удосконаленню матеріальної бази ресурсної кімнати;
- щороку подання керівнику навчального закладу пропозицій щодо оснащення засобами навчання та обладнанням;

- забезпечення дотримання в ресурсній кімнаті правил електричної та пожежної безпеки, чистоти, порядку тощо;
- систематичне ведення інвентарної книги із занесенням до неї відповідних змін про нові надходження, витрати та списання матеріальних цінностей.

6.4. Розмір посадового окладу (ставки заробітної плати) завідувача кабінету загальноосвітніх навчальних закладів встановлюється згідно з чинним законодавством.

6.5. Перспективний план оснащення ресурсної кімнати засобами навчання та спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами складає завідувач за погодженням з директором закладу, у разі необхідності (закупівля і встановлення нового складного обладнання) – з місцевим органом управління освітою, органами держпродспоживслужби та пожежної охорони.

Додаток 1
до Положення
про ресурсну кімнату

п.3.1 Обладнання для ресурсної кімнати
(витяг з Типового переліку спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються в інклюзивних та спеціальних класах закладів загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України 23.04.2018 № 414, розділ XI)

1. Меблі, технічне обладнання	1.1. Меблі: шафа комбінована (1500×800×1664 мм) - 1 шт.; шафа (1000×400×1664 мм) - 2 шт.; пенал кухонний (360×600×210 мм) - 2 шт.; секція кухонна з мийкою (500×600×900 мм) - 1 шт.; секція кухонна нижня (500×600×900 мм) - 2 шт.; секція кухонна верхня (500×32×700 мм) - 3 шт.; стіл для приймання їжі - 2 шт.; стіл учнівський (1200×500×750 мм) - 4 шт.; комплект кухонний (стільниця (1500×600 мм) - 1 шт; робоча панель кухонна 1500×500 мм - 1 шт.); тумба для технічних засобів навчання (600×430×900 мм) - 1 шт.; стільці учнівські - 8 шт.; крісло-груша - 2 шт.
	1.2. Технічне обладнання: ноутбук; дошка-екран жорстка, магнітно-маркерна 125×160 см; проектор + інтерактивний сенсорний модуль; акустична система 2.0, деревина (MDF), 2×10 Вт (RMS); Wi-Fi Wireless Router; комплект для монтажу мультимедійного комплексу для КФ - проекторів (на стіну); інтерактивний блок; електрочайник; мікрохвильова піч
	1.3. Додаткове обладнання: м'яч-фітбол - 2 шт.; килимок-пазл - 2 шт.; килим для організації ігрової діяльності дітей - 1 шт.; іграшки дитячі, конструктори; комплект терапевтичних м'ячиків; дошки для повзання та катання; батут; обладнання для піскової терапії (стіл для ігор з піском та водою, піддони для піску, дерев'яна пісочниця на ніжках, підсвічення, кінетичний пісок різного кольору, пісок для піскової терапії, дрібні іграшки з різних класифікаційних груп); література; канцтовари тощо. Приміщення ресурсної кімнати може бути поділено за допомогою стаціонарної або мобільної перегородки на дві зони - навчально-пізнавальну та ігрову. У навчально-пізнавальній зоні може здійснюватися процес навчання дітей з особливими освітніми потребами у групах або індивідуально. В ігровій зоні створюється простір, який сприятиме покращенню психоемоційного стану дітей, зниженню у них тривожності, агресії, нервового збудження тощо. * Для оснащення ресурсної кімнати може використовуватись обладнання з усіх розділів цього Типового переліку

Додаток 2
Форма інвентарної книги

№	Назва предмета	Інвентарний номер	Коли придбано	Кількість і вартість	Час і причина списання